

Na podlagi desetega odstavka 120. člena Zakona o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21) Agencija za energijo izdaja

A K T

o metodologiji za izračun cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) S tem aktom se določa metodologija za izračun cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina.

(2) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se uporablja, ko je v skladu z načrtom za izredne razmere razglašena stopnja izrednih razmer in s strani pristojnega organa izdana generalna odločba o neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina.

(3) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina je sestavni del cene za krizni plin. Obračunava se za količine kriznega plina, ki so bile v sistemu sproščene zaradi izvedbe ukrepov neprostovoljnega zmanjšanja ali prekinitve odjema plina posameznih skupin odjemalcev, z namenom oskrbe zaščitene odjemalcev oziroma drugih odjemalcev, od katerih še ni bilo zahtevano zmanjšanje ali prekinitve odjema plina.

II. METODOLOŠKE OSNOVE

2. člen (metodološke osnove)

(1) Pri izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se upoštevajo naslednje cene trgovalnih točk:

- tehtana povprečna cena trgovanj z nazivnimi produkti na trgovalni platformi virtualne točke prenosnega sistema;
- borzne cene plina na sosednjih plinskih vozliščih, ki so s slovenskim prenosnim sistemom povezana z neposredno plinovodno povezavo.

(2) V izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema se upoštevajo tudi tveganja in stroški pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina. Ta dodatek upošteva ocene stroškov, ki nastanejo dobavitelju pri nakupu plina na plinskih vozliščih in ocene stroškov prenosa plina v slovenski prenosni sistem. Upoštevajo se tudi ocene tveganj, ki so pri tem prisotna.

III. METODOLOGIJA IZRAČUNA CENE PLINA OB NEPROSTOVOLJNEM ZMANJŠANJU ALI PREKINITVI ODJEMA PLINA

3. člen (podlaga za izračun)

(1) Pri izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se upoštevajo:

1. pri borznih cenah plina produkt, ki izkazuje ceno plina za dan vnaprej;
2. na trgovalni platformi tehtana povprečna cena, kot se uporablja za izračun mejne prodajne in nakupne cene in je določena v sistemskih obratovalnih navodilih operaterja prenosnega sistema;
3. količine plina, ki so bile trgovane med operaterjem prenosnega sistema in dobavitelji na trgovalni platformi, in količine plina, prenesene iz držav, za katere se upošteva plinsko vozlišče ter so bile porabljene za oskrbo slovenskih odjemalcev;
4. količinski utežni faktorji, ki utežijo izračunano povprečno dnevno ceno plina glede na količine plina iz prejšnje točke;
5. količinski utežni faktor, ki uteži izračunano ceno plina s količinami porabe plina slovenskih odjemalcev v opazovanem obdobju desetih dni;
6. razmerje med dnevno prenesenimi količinami plina skozi posamezne mejne vstopne točke glede na porabo plina v Sloveniji;
7. količine plina in cene na trgovalnih točkah iz obdobja zadnjih desetih dni pred dnevom, ko je cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema objavljena; če na kateri dan iz zgoraj navedenega obdobja cena na kateri od trgovalnih točk ni določena, se za tisti dan cene in količine iz te trgovalne točke v izračunu ne upoštevajo;
8. dodatek za tveganja in stroške pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina.

(2) Če se trgovanje na kateri od trgovalnih točk prekine, se pri izračunu upoštevajo le podatki za tiste dneve obdobja zadnjih desetih dni, ko so cene na voljo.

4. člen (izračun cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema)

(1) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se za posamezen plinski dan izračuna na naslednji način:

$$CP_{NZPO(d)} = \frac{C_{TP(d)} \cdot Q_{TP(d)} + C_{PV1(d)} \cdot Q_{VT1,U(d)} + C_{PV2(d)} \cdot Q_{VT2,U(d)}}{Q_{TP(d)} + Q_{VT1,U(d)} + Q_{VT2,U(d)}} + D_{TS} \quad [EUR/MWh],$$

kjer oznake pomenijo:

$CP_{NZPO(d)}$ cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema za dan (d), v EUR/MWh;

$C_{TP(d)}$	tehtana povprečna cena na trgovalni platformi za dan (d), v EUR/MWh;
$C_{PV1(d)}$	cena plina za dan vnaprej, določena s cenovnim indeksom CEGHIX na avstrijskem plinskem vozlišču CEGH, za dan (d), v EUR/MWh;
$C_{PV2(d)}$	cena plina za dan vnaprej, določena s cenovnim indeksom PSV na italijanskem plinskem vozlišču PSV, za dan (d), v EUR/MWh;
$Q_{TP(d)}$	količina plina, trgovana na trgovalni platformi, za dan (d), v EUR/MWh;
$Q_{VT1,U(d)}$	utežena količina plina, prenesena skozi vstopno točko Ceršak, za dan (d), v MWh;
$Q_{VT2,U(d)}$	utežena količina plina, prenesena skozi vstopno točko Šempeter, za dan (d), v MWh;
D_{TS}	dodatek za tveganja in stroške pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina, v EUR/MWh;
d	plinski dan.

(2) Utežene količine plina, prenesene skozi mejni povezovalni točki, se za posamezen plinski dan izračunajo na naslednji način:

$$Q_{VT1,U(d)} = Q_{SI(d)} \cdot \frac{Q_{VT1(d)}}{Q_{VT1(d)} + Q_{VT2(d)}} \quad [MWh]$$

in

$$Q_{VT2,U(d)} = Q_{SI(d)} \cdot \frac{Q_{VT2(d)}}{Q_{VT1(d)} + Q_{VT2(d)}} \quad [MWh],$$

kjer oznake pomenijo:

$Q_{VT1,U(d)}$	utežena količina plina, prenesena skozi vstopno točko Ceršak, za dan (d), v MWh;
$Q_{VT2,U(d)}$	utežena količina plina, prenesena skozi vstopno točko Šempeter, za dan (d), v MWh;
$Q_{SI(d)}$	količina plina, prenesena skozi izstopno točko v Republiki Sloveniji, za dan (d), v MWh;
$Q_{VT1(d)}$	količina plina, prenesena skozi vstopno točko Ceršak, za dan (d), v MWh;
$Q_{VT2(d)}$	količina plina, prenesena skozi vstopno točko Šempeter, za dan (d), v MWh;
d	plinski dan.

(3) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema plina se za obdobje desetih plinskih dni izračuna na naslednji način:

$$CP_{NZPO} = \frac{\sum_{d=-1}^{-10} CP_{NZPO(d)} \cdot Q_{SI(d)}}{\sum_{d=-1}^{-10} Q_{SI(d)}} \quad [EUR/MWh],$$

kjer oznake pomenijo:

CP_{NZPO}	cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema, v EUR/MWh;
$CP_{NZPO(d)}$	cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema za dan (d), v EUR/MWh;
$Q_{SI(d)}$	količina plina, prenesena skozi izstopno točko v Republiki Sloveniji, za dan (d), v MWh;
d	plinski dan.

(4) Dodatek za tveganje in stroške pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina znaša 10 EUR/MWh.

(5) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema se izračuna na štiri decimalke natančno. Količine in cene, ki se uporabijo v izračunu, se upoštevajo na štiri decimalke natančno.

5. člen

(določitev cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema, ko trg s plinom ne deluje)

Če pride do prekinitve trgovanja na vseh trgovalnih točkah, ki so upoštevane pri izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema, in prekinitve traja več kot deset dni, se za določitev cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema uporabi regulirana cena, ki jo po posvetovanju z operaterjem prenosnega sistema in nosilci bilančnih skupin določi pristojni organ skupaj z ministrstvom, pristojnim za energijo.

6. člen

(objava cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema)

(1) Cena plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema v skladu s 4. členom tega akta izračuna operater prenosnega sistema in jo objavi na svoji spletni strani najkasneje do 8. ure vsak dan, ko velja generalna odločba o neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema.

(2) Prvi dan veljavnosti ukrepov neprostovoljnega zmanjšanja ali prekinitve odjema operater prenosnega sistema objavi ceno plina ob neprostovoljnem

zmanjšanju ali prekinitvi odjema najkasneje dve uri po izdani generalni odločbi pristojnega organa, s katero se odredi neprostovoljno zmanjšanje ali prekinitvev odjema.

IV. PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

7. člen (relevantna plinska vozlišča)

Pri izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema se kot borzne cene plina iz druge alineje prvega odstavka 2. člena tega akta upoštevajo cene borznega indeksa za dan vnaprej na plinskem vozlišču CEGH in PSV. Če pride do vzpostavitve plinske borze na Hrvaškem oziroma se vzpostavi plinovodna povezava med prenosnim sistemom Republike Slovenije in Madžarske, se pri izračunu cene plina ob neprostovoljnem zmanjšanju ali prekinitvi odjema smiselno v skladu z določbami 4. člena tega akta dodatno upoštevata ustrezna borzna indeksa in prenesene količine plina iz predmetnih držav.

8. člen (ažuriranje dodatka za tveganje in stroške)

Vrednost dodatka za tveganje in stroške pri zagotavljanju dobave izravnalnega plina iz četrtega odstavka 4. člena tega akta velja v letu uveljavitve tega akta. Vsako nadaljnje leto veljavnosti tega akta se vrednost predmetnega dodatka indeksira z indeksom cen storitev pri proizvajalcih za SKD dejavnost H49.5 Cevovodni transport, ki je objavljen pri Statističnem uradu Republike Slovenije. Uporabi se primerjalni indeks četrletje/zadnje četrletje prejšnjega leta.

9. člen (začetek veljavnosti)

Ta akt začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 71-9/2022/1

Maribor, dne 2. septembra 2022

EVA

Predsednik sveta
Agencije za energijo
dr. Franc Žlahtič